

Inspectie van het Onderwijs
*Ministerie van Onderwijs, Cultuur en
Wetenschap*

RAPPORT VAN BEVINDINGEN KWALITEITSONDERZOEK

basisschool Tiliander werkend vanuit antroposofie

Plaats : Tilburg
BRIN nummer : 07CC|C1
Onderzoeksnummer : 287614
Datum onderzoek : 18 en 21 april 2016
Datum vaststelling : 31 mei 2016

INHOUDSOPGAVE

1	SAMENVATTING VAN DE BELANGRIJKSTE OORDELEN	5
2	TOELICHTING OP DE OORDELEN	7
3	REACTIE VAN HET BESTUUR	11
4	OPZET VAN HET ONDERZOEK	13
	BIJLAGE 1 STANDAARDEN EN PORTRETTEEN	15
	BIJLAGE 2 ACHTERGRONDINFORMATIE	21

1 SAMENVATTING VAN DE BELANGRIJKSTE OORDELEN

Basisschool Tiliander heeft haar kwaliteit op orde en we handhaven het basisarrangement.

Per kwaliteitsgebied zijn de belangrijkste bevindingen:

1. Onderwijsresultaten

- De leerlingen van Tiliander behalen voldoende cognitieve eindresultaten. Er liggen kansen om op schoolniveau ook andere eindresultaten in beeld te brengen.

2. Onderwijsproces

- De school biedt de leerlingen een rijk aanbod om hun ontwikkeling breed te stimuleren. Leerlingen en ouders zijn er erg over te spreken dat er niet alleen geleerd wordt uit de boeken, maar ook op basis van beleving.
- De leraren van Tiliander verstaan hun vak. Ze houden ook goed zicht op de ontwikkeling van hun leerlingen, waarbij ze oog hebben voor het hele kind.

3. Schoolklimaat en veiligheid

- Het schoolklimaat kenmerkt zich door warmte, respect, waardering en aandacht voor elkaar.
- Leerlingen voelen zich veilig op Tiliander.

4. Kwaliteitszorg en ambitie

- De school heeft zicht op haar eigen kwaliteit en ontwikkelpunten.
- Het team heeft een gedeelde visie op leren en de leraren hebben een grote bereidheid het onderwijs steeds te verbeteren.

2 TOELICHTING OP DE OORDELEN

2.1 Kwaliteitsoordelen op de onderzochte standaarden

Hieronder staan de kwaliteitsoordelen op de standaarden per kwaliteitsgebied. De score geeft aan in welke mate de betreffende standaard is gerealiseerd. Daaronder staat steeds de toelichting. Bijlage 1 geeft de portretten weer die bij de standaarden horen.

Legenda:

1. zeer zwak
2. zwak
3. voldoende
4. goed
5. niet te beoordelen

Onderwijsresultaten		1	2	3	4	5
1.1	Resultaten			•		

Onderwijsresultaten

De leerlingen van Tiliander behalen in de afgelopen jaren gemiddeld genomen voldoende cognitieve eindresultaten. De school wil niet alleen de cognitieve ontwikkeling stimuleren, maar ook bijdragen aan een evenwichtige ontwikkeling van denken, voelen en willen. Het is daarom een uitdaging hoe zichtbaar en inzichtelijk te maken in hoeverre het onderwijs op Tiliander daaraan bijdraagt.

Onderwijsproces		1	2	3	4
2.1	Aanbod				•
2.2	Zicht op ontwikkeling				•
2.3	Didactisch handelen			•	

Onderwijsproces

Tiliander biedt haar leerlingen een rijk aanbod met aandacht voor hoofd, hart en handen. Vermeldenswaard is bijvoorbeeld de koppeling van muziek aan andere (vak)gebieden. De leerstof, de leermiddelen en de vertelstof zijn gefundeerd in de antroposofie en afgestemd op de ontwikkelingsfase van de leerlingen.

De leraren leggen in de periodeplannen vast wat tijdens het periodeonderwijs aan bod komt en ze waarborgen zo dat het aanbod dekkend is voor de kerndoelen.

De leraren bereiden hun lessen goed voor. Zij geven duidelijke instructies en gebruiken daarbij passende vakdidactische principes. In de lessen zorgen zij voor een actieve betrokkenheid van de leerlingen.

De leraren houden zicht op de ontwikkeling van hun leerlingen met behulp van toetsen, observaties, leerlingenwerk en ik-gesprekjes. Ze hebben aandacht voor het hele kind. Er is sprake van een planmatige aanpak van signaleren, besprekingen en evaluaties. Daarnaast is er veel informeel overleg over de leerlingen: de lijntjes zijn kort. Ouders ervaren dat hun kinderen echt worden gezien.

In de praktijk zien we dat de leraren hun onderwijs ook voldoende weten af te stemmen op de groep (groepsplannen) en individuele leerlingen (individueel plan, ontwikkelingsperspectief). Daarbij is er aandacht voor zowel de leerlingen die meer moeite hebben met de leerstof, als de pientere leerlingen.

Vermeldenswaard in dit verband is de inhoudelijke samenwerking met de Peronniekklas, een klas voor leerlingen met een (verstandelijke) beperking. Leerlingen uit Peronniek kunnen deelnemen aan lessen in de andere klassen, maar ook vice versa.

Tijdens het gesprek met leden van de zorggroep is wel besproken in hoeverre de vraag of leerlingen voldoende profiteren van het onderwijs (in termen van vaardigheidsgroei) adequaat is ingebed in de zorgstructuur. Weliswaar zijn de leraren meer en meer alert op deze groei, maar het vervolg is minder transparant. Juist bij onvoldoende vaardigheidsgroei is het van belang na te gaan waarom dat zo is (analyse van de hulpvraag) en vervolgens te laten zien dat ook specifiek op die hulpvraag wordt ingespeeld.

Verder liggen er nog kansen om de leerlingen meer inzicht te geven in hun leerproces en te betrekken bij hun eigen ontwikkeling.

Schoolklimaat en veiligheid		1	2	3	4
3.1	Schoolklimaat				•
3.2	Veiligheid				•

Schoolklimaat en veiligheid

Kernbegrippen voor het schoolklimaat op Tiliander zijn warmte, geborgenheid, respect en waardering. Aandacht voor het aanleren van sociale vaardigheden is doorweven in het hele curriculum van de school. Gewoontevorming en voorleven zijn belangrijk. Regels zijn duidelijk en afspraken worden nagekomen. Er is veel aandacht voor elkaar en voor de omgeving. Dit is goed zichtbaar in de rijke

aankleding van de lokalen en de school. Pesten wordt niet getolereerd, en als daar onverhoopt toch sprake van is, grijpt de school in.

De school meet regelmatig de veiligheidsbeleving van de leerlingen en leraren. Uit deze metingen blijkt dat zij zich veilig voelen op school. Tijdens het gesprek met een aantal leerlingen vertellen ze dat ze Tiliander een heel leuke school vinden: iedereen kent elkaar en is met elkaar bevriend. De ouders met wie is gesproken, geven aan dat hun kinderen met plezier naar school gaan.

Kwaliteitszorg en ambitie		1	2	3	4
4.1	Evaluatie en verbetering			•	
4.2	Kwaliteitscultuur				•

Kwaliteitszorg en ambitie

Er is in de afgelopen periode veel geïnvesteerd in de kwaliteitszorg. De aansluiting bij Pallas heeft nog een verdere impuls gegeven. Het team heeft zicht op haar eigen kwaliteit en verbeterpunten. Verbeteractiviteiten vinden vervolgens planmatig plaats en er is aandacht voor de borging van wat is bereikt. De schoolleider en intern begeleiders voeren klassenbezoeken uit en er zijn regelmatig inhoudelijke vergaderingen. De school kan zich verder ontwikkelen door concrete doelstellingen te formuleren voor het afleggen van klassenbezoeken en de informatie uit deze bezoeken te integreren op schoolniveau.

De visie van de school op onderwijs en kwaliteit evenals de ambities worden breed gedragen in het team. Schoolleiding en leraren zijn bevlogen om samen het onderwijs verder te verbeteren. Ook werkt het team aan de eigen professionaliteit. Er is een cultuur waarin het gewoon is om te reflecteren, van elkaar te leren en elkaar feedback te geven.

Nu het aantal leerlingen groeit en ook ouders die zelf niet op een vrije school hebben gezeten kiezen voor Tiliander, is het een uitdaging om in te spelen op deze veranderingen, zonder daarbij de eigenheid te verliezen. Ook het aangaan van een actieve dialoog met het brede onderwijsveld biedt de mogelijkheid te kijken wat geleerd kan worden van de rijke ervaringen van andere scholen op gebieden die soms minder een vanzelfsprekend onderdeel zijn van de antroposofische pedagogiek, didactiek en curriculum.

2.2 Oordelen over naleving

De inspectie concludeert dat er geen tekortkomingen zijn in de naleving van de wettelijke voorschriften die zijn gecontroleerd.

3 REACTIE VAN HET BESTUUR

Dit rapport beschrijft de oordelen van de inspectie over de kwaliteit van het onderwijs op basisschool Tiliander.

We hebben de school en het bestuur gevraagd om de ontwikkelrichting aan te geven op basis van de eigen kwaliteitsoordelen en die van de inspectie.

Hieronder geven school en bestuur hun reactie:

Wij danken u voor uw rapport van bevindingen over basisschool Tiliander te Tilburg, n.a.v. uw bezoek op 18 en 21 april 2016.

Wij nemen uw bevindingen over in ons jaartraject-plan voor schooljaar 2016-2017. Het betreft hier de volgende zaken:

Zorgstructuur

Leerlingen dienen meer te profiteren van het onderwijs in termen van vaardigheidsgroei. Dit gaan we adequater inbedden in de zorgstructuur. We gaan deze groei alerter volgen en transparanter maken in het vervolg. Juist bij onvoldoende vaardigheidsgroei is het van belang na te gaan waarom dat zo is en hier specifiek op in te gaan: analyse van de hulpvraag en plan van aanpak.

Kwaliteitszorg en ambitie

Nu het aantal leerlingen groeit en de ouderpopulatie verandert, is het een opgave om in te spelen op deze veranderingen. Dat vraagt actieve sturing van de school in aanbod van de identiteit richting de ouders. Daarnaast willen we actief leren van het brede onderwijsveld en met hen delen over ons en hun onderwijs, didactiek en curriculum.

Leraar centraal

We willen als school stimuleren dat de leraar optimaal de kansen krijgt om zich te blijven ontwikkelen. Voortdurende verbetering van de kwaliteiten van leraren komen direct terug in de kwaliteit van het onderwijs. We zijn blij dat onze stichting Pallas de Pallaslerarenbeurs o.a. faciliteert en we juichen het toe dat de inspectie van onderwijs deze centrale plaats van de leraar en professionalisering hoog in het vaandel heeft staan.

Bestuurder stichting Pallas
Schoolleider bs Tiliander Tilburg

4 OPZET VAN HET ONDERZOEK

Volgens de wet moeten alle scholen eens in de vier jaar door de inspectie worden bezocht. Vanaf januari 2015 krijgen alle scholen die daarvoor in aanmerking komen, een onderzoek met het nieuwe conceptwaarderingskader. Zo ook basisschool Tiliander.

Op 18 en 21 april 2016 hebben de volgende onderzoeksactiviteiten plaatsgevonden:

- een documentenanalyse;
- gesprekken met verschillende groepen belanghebbenden: een aantal leerlingen en ouders, de leraren, de intern begeleiders en de schoolleider;
- observaties van de onderwijspraktijk in een aantal groepen;
- een nagesprek met het bestuur, de schoolleider, de intern begeleiders en enkele leraren van de school. In dit gesprek zijn de bevindingen en oordelen van de inspectie besproken en is de school gevraagd aan te geven wat zij gaat doen met deze bevindingen.

Voor meer informatie over het nieuwe toezicht en de opzet van de vernieuwde kwaliteitsonderzoeken, zie bijlage 2 en de website van de inspectie www.onderwijsinspectie.nl.

BIJLAGE 1 STANDAARDEN EN PORTRETTE

Onderstaand staan de portretten van alle standaarden uit het concept-waarderingskader. Bij kwaliteitsonderzoeken gedifferentieerd toezicht wordt een bij de school passende selectie van deze standaarden beoordeeld.

KWALITEITSGEBIED 1: ONDERWIJSRESULTATEN

STANDAARD 1.1: COGNITIEVE EINDRESULTATEN

De leerlingen behalen cognitieve eindresultaten die gezien kenmerken en beginniveau van de leerlingen ten minste in overeenstemming zijn met de gestelde norm.

De leerlingen behalen eindresultaten die ten minste in overeenstemming zijn met de gestelde (minimum)norm. De doelen voor cognitieve leerresultaten die de school stelt, passen bij de kenmerken van haar leerlingen en de maatschappelijke verwachtingen. De school laat zien dat de doelen gerealiseerd worden. Daarbij beperkt de school zich niet tot Nederlandse taal en rekenen.

STANDAARD 1.2: SOCIALE LEERRESULTATEN

De leerlingen behalen sociale leerresultaten op het niveau dat tenminste in overeenstemming is met de gestelde norm.

De school hecht belang aan het verwerven van sociale en maatschappelijke competenties. De school heeft de kenmerken van haar leerlingenpopulatie in kaart gebracht en heeft op basis hiervan ambities geformuleerd over het niveau dat elke leerling kan bereiken. De groei die de leerlingen gedurende de schoolperiode door maken toetst zij aan deze doelen. De leerlingen verlaten de school met sociale en maatschappelijk competenties, die passen bij de kenmerken van leerlingenpopulatie en de gesteld doelen. Alle leerlingen profiteren optimaal van het genoten onderwijs op deze gebieden. Daarmee kan de school aantonen dat zij op dit gebied uit haar leerlingen haalt wat er in zit.

STANDAARD 1.3 : VERVOLGSUCCES

De bestemming van de leerlingen na het verlaten van de school is bekend en voldoet tenminste aan de verwachtingen van de school.

De school beschikt over toereikende gegevens over het vervolg van de loopbaan van leerlingen die de school verlaten hebben. Het vervolgsucces voldoet tenminste aan de verwachtingen van de school. De school analyseert deze gegevens en betreft deze bij de kwaliteitsverbetering van het onderwijs.

KWALITEITSGEBIED 2: ONDERWIJSPROCES

STANDAARD 2.1: AANBOD

Het aanbod bereidt de leerlingen voor op vervolgonderwijs en samenleving.

De leraren bieden een breed, eigentijds en op de kerndoelen gebaseerd aanbod. Binnen de kaders van de wet maken zij keuzes in het aanbod, waardoor zij deze afstemmen op de onderwijsbehoeften die kenmerkend zijn voor de leerlingenpopulatie. De school heeft bovendien een aanbod voor de referentieniveaus taal en rekenen dat past bij het niveau van alle leerlingen. De leraren hanteren leermiddelen die afgestemd zijn op de ontwikkelingsfase van de leerlingen. Het aanbod sluit aan op het niveau van de leerlingen bij binnenkomst van de school en bereidt hen voor op het aanbod bij de start van het vervolgonderwijs. Daar tussenin verdelen de leraren de leerinhouden evenwichtig en in samenhang over de leerjaren heen. Het aanbod draagt bij aan de basiswaarden van de democratische rechtsstaat.

STANDAARD 2.2: ZICHT OP ONTWIKKELING

De leraren volgen en analyseren de ontwikkeling van alle leerlingen met als doel het onderwijs voor hen vorm te geven.

De leraren verzamelen voortdurend systematische informatie over de ontwikkeling van hun leerlingen. Zij gaan regelmatig na in welke mate de leerlingen profiteren van het geboden onderwijs en hoe de ontwikkeling van leerlingen verloopt ten opzichte van henzelf en van leeftijdgenoten. Wanneer leerlingen niet genoeg lijken te profiteren gaat de school na waar de ontwikkeling stagneert en wat mogelijke verklaringen hiervoor zijn. De leraren gebruiken al deze informatie vervolgens om het onderwijs af te stemmen op de onderwijsbehoeften van zowel groepen leerlingen als individuele leerlingen. Ze gebruiken daarbij een cyclische aanpak.

STANDAARD 2.3: DIDACTISCH HANDELEN

Het didactisch handelen van de leraren stelt de leerlingen in staat tot leren en ontwikkeling.

De leraren plannen en structureren hun handelen met behulp van de informatie die zij over de leerlingen hebben en stimuleren een brede ontwikkeling. Het team handelt op basis van een samenhangend en consistent pedagogisch-didactisch concept.

De leraren zorgen voor effectieve instructies: aansprekend, doelmatig en interactief. Ze geven blijk van hoge verwachtingen en reageren positief op de inbreng van leerlingen waardoor deze zich ondersteund en uitgedaagd voelen. Bij de instructies en opdrachten gebruiken de leraren passende vakdidactische principes en werkvormen. Ook zorgen zij ervoor dat het niveau van hun lessen past bij het beoogde eindniveau. Zij stemmen de instructies en opdrachten af op de behoeften van groepen en individuele leerlingen, zodat alle leerlingen actief, gemotiveerd en betrokken zijn en de voor hen beschikbare tijd effectief besteden. Tijdens de (leer)activiteiten gaan de leraren na of de leerlingen de leerstof en de opdrachten begrijpen. Daarbij geven de leraren de leerlingen directe en individuele feedback op hun werken en leren.

STANDAARD 2.4: ONDERSTEUNING

Leerlingen die dat nodig hebben ontvangen extra aanbod, en ondersteuning.

De school heeft voor leerlingen met bijzondere ondersteuningsbehoeften interventies gepland. Deze interventies zijn gericht op het (ontwikkelings)perspectief van de leerling. Voor de leerlingen die structureel een onderwijsaanbod krijgen op een ander niveau dan de leeftijdsgroep of extra bekostigd worden vanuit het samenwerkingsverband, stelt de school een (ontwikkelings)perspectief op. De school evalueert regelmatig of de extra ondersteuning het gewenste effect heeft en stelt de interventies zo nodig bij.

STANDAARD 2.5: SAMENWERKING

De school werkt nauw samen met voorafgaand en vervolgonderwijs, gemeenten en andere partners zoals ouders.

De school werkt nauw samen met ouders, voorschoolse voorzieningen, voorgaande scholen en ketenpartners door informatie over leerlingen uit te wisselen ter bestrijding van uitval en ten behoeve van leerlingen met bijzondere ondersteuningsbehoeften. Zij ziet ouders als partner in het stimuleren van de ontwikkeling van hun kinderen en stemt haar ouderbeleid daar op af. Voor kinderen in achterstandssituaties en/of met een ondersteuningsbehoefte werkt de school intensief samen met ouders, ketenpartners en met partners in het samenwerkingsverband.

Aan het eind van de schoolperiode en bij tussentijds vertrek van leerlingen informeert ze de ouders en de vervolgschool over de ontwikkeling van de leerlingen.

STANDAARD 2.7: TOETSING EN AFSLUITING

De toetsing en afsluiting verlopen zorgvuldig.

Alle leerlingen in groep 8 maken een eindtoets; tijdens de schoolperiode maken ze regelmatig toetsen van het leerlingvolgsysteem. De leraren nemen de toetsen af conform de voorschriften in de handleiding. De school volgt een zorgvuldige procedure bij het bepalen van het advies voor vervolgonderwijs en spant zich in om leerlingen op het bij hen passende niveau geplaatst te krijgen. De procedure bij advisering voorziet in betrokkenheid van ouders en leerlingen en wordt regelmatig geëvalueerd en zo nodig herzien. Ouders zijn geïnformeerd over het schoolbeleid voor toetsing, vertragen en versnellen.

STANDAARD 3.1: SCHOOLKLIMAAT

De school kent een ambitieus en stimulerend klimaat.

De schoolleiding en de leraren creëren een stimulerend en ambitieus pedagogisch klimaat. Er zijn duidelijke regels en een voorspelbaar en betrouwbaar positief klimaat waarin afspraken nagekomen worden. Schoolleiding en leraren kennen een focus op persoonlijke ontwikkeling en leren, waarin alle leerlingen gezien worden en zich betrokken voelen bij de schoolgemeenschap. Het schoolklimaat is ondersteunend voor de cognitieve en sociale ontwikkeling.

STANDAARD 3.2: VEILIGHEID

Schoolleiding en leraren waarborgen een veilige, respectvolle en betrokken omgeving voor leerlingen en leraren.

Schoolleiding en leraren waarborgen de veiligheid van de school en zijn omgeving voor alle leerlingen en het personeel. Leerlingen, leraren, schoolleiding en overig personeel gaan respectvol en betrokken met elkaar om. De leraren leren leerlingen sociale vaardigheden aan en tonen voorbeeldgedrag. Schoolleiding en leraren voorkomen pesten, agressie en geweld in elke vorm en treden zo nodig snel en adequaat op. De school heeft daarvoor een veiligheidsbeleid gericht op het voorkomen, registreren, afhandelen en evalueren van incidenten. Het beleid voorziet ook in een regelmatige meting van de veiligheidsbeleving van de leerlingen, en het personeel. De school heeft een vertrouwenspersoon. Alle betrokkenen kennen dit beleid.

KWALITEITSGEBIED 4: KWALITEITSZORG EN AMBITIE

STANDAARD 4.1: EVALUATIE EN VERBETERING

De school heeft vanuit haar maatschappelijke opdracht ambities en doelen geformuleerd, evalueert regelmatig de realisatie en verbetert op basis daarvan systematisch haar onderwijs.

De school weet, rekening houdend met haar maatschappelijke opdracht en kenmerken van de leerlingenpopulatie, waarin zij zich wil onderscheiden, c.q. profileren, en heeft daaruit toetsbare doelen afgeleid voor de korte en middellange termijn. De kwaliteitszorg heeft in elk geval betrekking op de resultaten, het onderwijsproces waaronder het aanbod, het schoolklimaat en de veiligheid. De schoolleiding en de leraren beoordelen systematisch maatregelen en instrumenten om te waarborgen dat het personeel zijn bekwaamheid heeft en onderhoudt. De school betreft onafhankelijke deskundigen en belanghebbenden bij deze beoordeling en analyseert de relatie van de resultaten met de financiële voorzieningen en wettelijke vereisten. De evaluaties leiden tot toegankelijke managementinformatie. Waar nodig voert de school planmatig verbeteringen door die voldoende ambitieus zijn en aansluiten bij de evaluaties.

STANDAARD 4.2: KWALITEITSCULTUUR

De school kent een professionele kwaliteitscultuur en functioneert transparant en integer.

Het beleid van de school om haar visie op de onderwijskwaliteit en ambities te realiseren is breed gedragen. Er is een grote bereidheid om gezamenlijk het onderwijs te verbeteren. Het bestuur en de schoolleiding vertonen onderwijskundig leiderschap en kwaliteitsbewustzijn. Er wordt gehandeld vanuit een duidelijke verantwoordelijkheidsverdeling.

De schoolleiding en de leraren werken gezamenlijk aan een voortdurende verbetering van hun professionaliteit. Leraren en andere betrokkenen bij de school werken resultaatgericht, zijn aanspreekbaar op gemaakte afspraken en zijn zich bewust van de effecten van hun handelen op de onderwijskwaliteit en op de ontwikkeling van de leerlingen. De school werkt vanuit een transparante en integere cultuur waarin sprake is van zichtbaar zorgvuldig handelen.

STANDAARD 4.3: VERANTWOORDING EN DIALOOG

De school legt toegankelijk en betrouwbaar verantwoording af over ambities, doelen en resultaten en voert daarover actief een dialoog met haar omgeving.

De school betreft interne en externe belanghebbenden bij de ontwikkeling van haar beleid, bespreekt regelmatig haar ambities en welke resultaten ze behaalt. Ze vraagt van deze belanghebbenden een actieve bijdrage in het realiseren van haar ambities en doelen en spreekt hen daarop aan. Daarnaast staat de school open voor wensen en voorstellen van interne en externe belanghebbenden en verwerkt deze. De school verantwoordt zich over de resultaten op een voor de belanghebbenden toegankelijke en heldere wijze.

BIJLAGE 2 ACHTERGRONDINFORMATIE

Onderwijsinspectie vernieuwt het toezicht

De Inspectie van het Onderwijs vernieuwt de komende jaren het onderwijstoezicht: meer maatwerk, meer ruimte voor voldoende presterende scholen, en sterker gericht op verdere ontwikkeling van de kwaliteit van het onderwijs. Scholen, besturen en leraren hebben - en nemen - zelf de verantwoordelijkheid om op hun eigen wijze het onderwijs te bieden dat het beste uit leerlingen en studenten haalt. Met het vernieuwde toezicht wil de inspectie nog sterker die eigen verantwoordelijkheid stimuleren.

- **Basiskwaliteit is in orde, geheel moet beter** - De afgelopen decennia hebben we veel energie gestoken in het opsporen van minder presterende scholen en opleidingen en het samen met hen ervoor zorgen dat ze weer verbeterden. Dit heeft zijn vruchten afgeworpen: het aantal scholen dat zwak of zeer zwak is, is flink afgenomen. De basiskwaliteit is dus steeds vaker in orde. Maar tegelijk zien we dat het Nederlandse onderwijs over het geheel beter kan en moet. Met vernieuwd toezicht wil de onderwijsinspectie daar aan bijdragen.
- **Proces: samen de vernieuwing ontwikkelen** - Op weg naar vernieuwd toezicht gaan we niet alleen op pad. Het is een open proces van gezamenlijk ontwerpen met scholen en besturen, bestuurlijke partners, OCW, de politiek.
- **Instellingen eigen verantwoordelijkheid, de inspectie stimuleert** - Besturen, schoolleiders en niet in de laatste plaats de leraren dragen - en nemen - verantwoordelijkheid voor de kwaliteit van het onderwijs. En voor de eigen manier waarop zij het onderwijs invullen om het beste uit leerlingen en studenten te halen. De inspectie stimuleert de instellingen in het nemen van die eigen verantwoordelijkheid en we sluiten daar in ons toezicht bij aan.
- **Verdere kwaliteitsverbetering** - De kern van het nieuwe toezicht is dat we ook scholen en besturen boven de ondergrens gaan stimuleren tot verdere kwaliteitsverbetering voor hun leerlingen en studenten. We ondersteunen daarvoor de scholen en hun besturen in hun ambities en verbetervermogen. Scholen kunnen daarom straks het oordeel 'voldoende' of 'goed' krijgen. De inspectie houdt overigens onverminderd aandacht voor risico's.
- **Totaalbeeld** - We geven een oordeel op basis van het totaalbeeld, een oordeel dat rekening houdt met het specifieke karakter van elke school en dat ondersteund wordt met toetsbare gegevens.

- **Aansluiten bij kwaliteitszorg besturen en scholen** - Besturen en schoolleiders nemen steeds meer verantwoordelijkheid voor de kwaliteit van hun scholen en opleidingen. Met alle besturen gaat de Inspectie van het Onderwijs regelmatig de kwaliteit van de scholen en de kwaliteitszorg van het bestuur bespreken, mede aan de hand van de informatie van de school of het bestuur zelf. We zoeken de dialoog met deze besturen, schoolleiders en leraren over wat hen beweegt, hoe ze er voor staan en waar ontwikkelingskansen liggen.
- **Leraar centraal** - Cruciaal in het toezicht is de aandacht voor de centrale positie van de leraar en de professionalisering. Met het toezicht willen we schoolleiders en besturen stimuleren om de leraar optimaal in staat te stellen zich te ontwikkelen. Leraren zijn met elkaar immers doorslaggevend voor de kwaliteit van het onderwijs en voor de verdere verbetering daarvan. Leraren moeten zich (weer) eigenaar voelen van het onderwijs dat in hun school geboden wordt en de inspectie wil dit graag stimuleren.